N:o 37.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 14 Maj 1880.
— — — — Andra Kammaren den 14 — —

Riksdagens underdåniga skrifvelse, angående regleringen af utgifterna under riksstatens Nionde Hufvudtitel.

(Stats-Utskottets Utlåtanden N:is 13 och 55 samt Memorial N:o 51.)

S. A. K.

Beträffande Nionde hufvudtiteln, innefattande anslagen till *pensions* och *indragningsstaterna*, hafva vid innevarande riksdag följande förändringar ifrågakommit:

Pensionsstaten.

1:o. Sedan Riksdagens revisorer vid granskningen af Förvaltningens af sjöärendena räkenskaper för år 1876 fästat uppmärksamheten derå, att af anslaget till flottans nybyggnad och underhåll blifvit använda medel till, bland annat, invalidstat vid Karlskrona station, anhöll i underdånig skrifvelse den 20 Maj 1879 Riksdagen, som funnit ifrågavarande jemte öfriga af revisorerna omförmälda utgifter icke böra bestridas af nämnda anslag samt förestält sig, att hinder icke borde möta för samma utgifters upptagande under särskilda titlar, hvilka tydligen angåfve deras ändamål, det Eders Kongl. Maj:t vid ett fram-

tida uppgörande af förslag till reglering af utgifterna under riksstatens Femte hufvudtitel täcktes låta särskildt uppföra de för ändamålen erforderliga summor, och har Eders Kongl. Maj:t nu föreslagit, att Riksdagen måtte medgifva, att de pensioner, hvardera å 210 kronor, till hvilka *daglönare å f. d. timmermans- och handtverksstaterna* vore vid öfverflyttning till invalidstat inom ett antal af 40 vid Karlskrona och 3 vid Stockholms station berättigade, finge från och med år 1881 utgå af det under Nionde hufvudtiteln uppförda förslagsanslag till pensionering af flottans och lotsverkets gemenskap.

Härvid har Riksdagen icke funnit anledning till annan erinran än att, då, på sätt ofvan är nämndt, Riksdagen anhållit, att det erforderliga beloppet måtte särskildt uppföras, detta, utgörande, enligt hvad i statsrådsprotokollet blifvit omförmäldt, högst 9,030 kronor, synts böra i riksstaten upptagas såsom en särskild del af det gemensamma förslagsanslaget 66,500 kronor; och har Riksdagen alltså med bifall till Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning, beslutit, att nu ifrågavarande förslagsanslag skall i riksstaten på följande sätt upptagas:

"Till pensionering af flottans och lotsverkets gemenskap (deraf högst 9,030 kronor till den för daglönare å f. d. timmermans- och handtverksstaterna inrättade invalidstat) *förslagsanslag* 66,500 kronor."

2:o. Eders Kongl. Maj:t har vidare föreslagit, att ersättningarna till nedannämnda *pensionskassor* för mistade löneinnehållningar måtte till närmast högre krontal utjemnas, och de å pensionsstaten uppförda anslag till dessa kassor följaktligen beräknas sålunda:

till civilstatens pensionskassa (nu 110,985 kronor 50 öre) anvisning i kontant ..... kronor 110,986: —

till arméns pensionskassa (nu 82,719 kronor 50 öre) anvisning i kontant ..... „ 82,720: —

och har Riksdagen till denna nådiga framställning lemnat bifall.

3:o. Med anledning af i ämnet gjorda framställningar har Eders Kongl. Maj:t föreslagit, att för beredande af delaktighet i *lärarnes vid elementarläroverken enke- och pupillkassa* för föreståndare och lektorer vid de tekniska elementarskolorna i riket samt Chalmerska slöjdskolan i Göteborg, måtte beviljas en tillökning af 3,471 kronor i det såsom bidrag till pensionering af lärares vid allmänna läroverk, pedagogier och seminarier enkor och barn uppförda anslag.

Då samma skäl, hvilka föranledt inrättandet af en enke- och pupillkassa för lärarne vid de allmänna läroverken, pedagogierna och seminarierna, synts tala för beredande af dermed afsedda förmåner äfven åt lektorerne vid förevarande läroverk, hvilka numera blifvit i fråga om såväl lärarebefattningarnas egenskap af ordinarie tjenster

som aflöningsvilkor hufvudsakligen likstälde med lektorerna vid de allmänna läroverken, har Riksdagen, med bifall till förenämnda framställning, beviljat en tillökning af 3,471 kronor i det såsom bidrag till pensionering af lärares vid allmänna läroverk, pedagogier och seminarier enkor och barn uppförda anslag.

4:o. Uti underdånig skrifvelse den 24 April 1878 anförde Riksdagen, att de i Kongl. reglementet för folkskolelärarnes enke- och pupillkassa den 15 Oktober 1875 lemnade föreskrifter, enligt hvilka hvarje *lärarinna*, som efter den 1 Januari 1876 erhölle ordinarie folkskoleläraretjenst, för hvilken skoldistriktet vore delaktigt i *folkskolelärarnes pensionsinrättning*, skulle vara *delegare* i nämnda kassa med skyldighet att, så länge hon vore i tjenst, i årsafgift till kassan erlägga $1\frac{2}{3}$ procent af den lön, för hvilken skolområde eller skoldistrikt i afseende på delegarens egen pensionering vunnit delaktighet i pensionsinrättningen, och, efter det hon frånträdt tjensten med pension, $1\frac{1}{4}$ procent af samma lön, emot det att, i fall hon aflede såsom lärarinna eller såsom pensionär och dervid efterlemnade barn, dessa måtte under vissa vilkor från kassan erhålla understöd, icke syntes Riksdagen innebära ett rättvist afvägande af rättigheter och skyldigheter mot hvarandra, emedan derigenom ålades folkskolelärarinna en icke obetydlig afgift till denna kassa både under den tid hon innehade sin tjenst och sedan hon som pensionär frånträdt densamma, utan att i regeln någon motsvarande fördel bereddes henne — att nemligen de fall, då qvinna, ehuru gift eller familjemoder, ändock kunde eller finge qvarstå som lärarinna vid en folkskola, vore så ytterst få och sällan förekommande, att de icke ens borde eller kunde tagas i betraktande — att under sådana förhållanden både rättvisa och billighet fordrade, att en ändring i detta stadgande egde rum, samt att en sådan bäst och lämpligast syntes kunna verkställas på det sätt, att det öfverlemnades åt folkskolelärarinnornas eget val att bestämma, huruvida de ville ingå såsom delegare i kassan eller icke.

Med anledning häraf och då Riksdagen icke egde den kännedom, som erfordrades för att bedöma, hvilket inflytande en dylik förändring i reglementet kunde komma att medföra i afseende på behofvet af ökadt bidrag från statens sida till denna kassa, anhöll Riksdagen, under uttalande af den åsigt, att folkskolelärarinna, som ej sjelf önskade att såsom delegare i kassan ingå, borde vara helt och hållet befriad från den i förenämnda reglemente stadgade årsafgift, att Eders Kongl. Maj:t täcktes, efter sakens vidare utredning, till Riksdagen afgifva det förslag, hvartill omständigheterna kunde föranleda.

På grund af hvad sålunda förekommit har Eders Kongl. Maj:t

uti en den 20 sistlidne Februari aflåten nådig proposition, under åberopande af ett densamma bilagdt statsrådsprotokoll öfver ecklesiastikärenden, föreslagit det Riksdagen måtte medgifva:

att lärarinna vid folkskola befriades från skyldigheten att vara delegare i folkskolelärarnes enke- och pupillkassa;

samt att de i 7 § af ofvannämnda reglemente omförmälda retroaktiva afgifter för enka eller barn efter delegare i kassan, som ej erlagt pensionsafgift för femton år, måtte upphöra.

Riksdagen har bifallit hvad Eders Kongl. Maj:t i förevarande hänseende behagat föreslå.

Allmänna indragningsstaten.

5:o. I hufvudsaklig öfverensstämmelse med hvad Eders Kongl. Maj:t dels i den nådiga propositionen angående statsverket tillstånd och behof, dels ock i särskilda under den 19 December 1879, den 20 och 27 sistlidne Februari samt den 23 nästlidne April till Riksdagen afgifna nådiga propositioner i nedannämnda hänseenden föreslagit, har Riksdagen medgifvit:

att vaktkonstapeln vid kronohäktet i Kongsbacka *Johannes Larsson* må från och med månaden näst efter den, då afsked från vaktkonstapelstjensten varder honom meddeladt, uppföras å allmänna indragningsstaten till åtnjutande för sin återstående lifstid af en årlig pension af 400 kronor;

att åt hvardera af förre förrådsdrängarne vid Göteborgs utredningsförråd *Hans Jonsson* och *Elias Svensson* må å allmänna indragningsstaten beviljas en årlig pension af 300 kronor, att utgå från April månads början år 1879;

att för aflidne kaptenen vid Generalstaben Jakob Wilhelm Schartaus enka *Anna Charlotta Schartau,* född *Servais,* må å allmänna indragningsstaten uppföras en årlig pension af 400 kronor, att af henne från ingången af Juli månad 1879 åtnjutas, så länge hon i sitt nuvarande enkestånd förblifver;

att den omständighet, att regementsläkaren vid Nerikes regemente, doktor *Magnus Lagerlöf* ännu ej uppnått 65 lefnadsår och vid pass 40 tjensteår, icke må utgöra hinder att tilldela honom pension enligt 6:te punkten i Kongl. Skrifvelsen af den 11 December 1863, angående Rikets Ständers beslut i afseende på utgifterna under riksstatens Nionde hufvudtitel;

att å allmänna indragningsstaten må för framlidne Kommendören Axel Adlersparres enka *Karin Sophie Adlersparre* född friherrinna *Leijonhufvud*, uppföras en årlig pension af 1,000 kronor, att af henne från innevarande års början åtnjutas, så länge hon i sitt nuvarande enkestånd förblifver;

att generaldirektören *Ludvig Berckhan Falkman*, hvilken jemlikt gällande föreskrifter är berättigad till en årlig pension af 4,800 kronor, må från och med månaden näst efter den, då han med pension å allmänna indragningsstaten erhållit entledigande från befattningen såsom generaldirektör och chef för landtmäteriet, under sin återstående lifstid från allmänna indragningsstaten uppbära en årlig fyllnadspension af 1,600 kronor, så att hans hela årliga pension kommer att uppgå till 6,400 kronor;

att häradsskrifvaren i Kinnevalds och Norrvidinge härads fögderi af Kronobergs län *Carl Gustaf Ericsson* må från och med månaden näst efter den, hvari han med pension ur Civilstatens pensionsinrättning från tjensten afgår, under sin återstående lifstid från allmänna indragningsstaten åtnjuta fyllnadspension till belopp, motsvarande skilnaden mellan förenämnda pension 1,200 kronor och den för häradsskrifvare å indragningsstat för närvarande bestämda pension 2,000 kronor, eller med 800 kronor årligen;

att aflidne geologen vid Sveriges Geologiska undersökning Gustaf David Wilhelm Hummels enka *Wilhelmina Hummel*, född *Cordts*, må undfå en årlig pension af 400 kronor, att utgå från allmänna indragningsstaten från och med Juni månad 1879 och så länge hon i sitt nuvarande enkestånd förblifver;

att Konungens fogat *Wilhelm von Schoultz* och aktuarien vid Öfverståthållareembetets kansli *Carl Georgii*, som båda uppnått pensionsåldern och hvilkas befattningar icke ingå i den för nämnda kansli godkända nya organisationen, må å allmänna indragningsstaten öfverflyttas, för att derå från och med månaden näst efter den, hvarunder afsked kan varda en hvar af dem beviljadt, och i hvarje fall från och med 1881 års ingång, åtnjuta såsom pension, von Schoultz ett belopp af 4,500 kronor och Georgii ett belopp af 3,000 kronor årligen;

att på samma stat må uppföras för kammarskrifvaren vid samma kansli t. f. regementsintendenten *Carl Adolf Hafverberg*, hvilkens kammarskrifvarebefattning icke heller ingår i den nya organisationen, ett årligt belopp af 600 kronor, motsvarande kammarskrifvarelönen, att utgå endast så vida Hafverberg ej innehar annan anställning med aflöning, vare sig på rikets eller kommuns stat till lika eller högre belopp, och med iakttagande att, om den nya aflöningen understiger

nämnde belopp, Hafverberg skall derå i samma mån vidkännas afdrag;

att från allmänna indragningsstaten likaledes må till en hvar af notarierna vid Öfverståthållareembetets kansli *Adolf Jacob Lagercrantz* och *Christian Axel Weinberg* från och med år 1881 och så länge de hvar för sig utöfva innehafvande notariebefattning utgå ersättning för minskning i aflöning med 1,480 kronor årligen till dem hvardera, dock med iakttagande att, i den mån de komma i åtnjutande af ålderstillägg, ersättningen minskas med deremot svarande belopp;

att landshöfdingen Johan Gustaf Samuel de Marés enka *Augusta de Maré*, född *Ahlgren*, må på allmänna indragningsstaten tilläggas ett belopp af 1,500 kronor om året, att från och med sistlidne februari månad beräknas och utgå med 1,000 kronor för henne, så länge hon förblifver enka, och med 500 kronor för de fem af hennes och hennes aflidna makes barn, hvilka ännu icke uppnått aderton års ålder, och hvilket belopp skall minskas med 100 kronor i den mån något af barnen upphinner sagde ålder eller derförinnan aflider;

att chefen i östra väg- och vattenbyggnadsdistriktet, öfverstelöjtnanten i väg- och vattenbyggnadscorpsen Carl Axel Grafströms enka *Cecilia Grafström*, född *Holmström*, må uppföras å allmänna indragningsstaten till åtnjutande från och med innevarande års början och så länge hon förblifver i sitt nuvarande enkestånd af en årlig pension till belopp af 1,000 kronor;

att på allmänna indragningsstaten må uppföras den på Fjerde hufvudtitelns anslag till indelta kavalleri- och infanteriregementena förut anvisade *ersättning för upphörd dagsverksskyldighet* till kungsgårdarne *Lilla Bjurum* i Skaraborgs län och *Beckaskog* i Christianstads län;

att å allmänna indragningsstaten jemväl må uppföras, för att der qvarstå så länge och i den mån behofvet kräfver, de för närvarande å extra stat under Sjunde hufvudtiteln anvisade anslag till *inlösen af dagsverksskyldighet från hästhemman i Skåne* 4,578 kronor 45 öre, till *ersättning åt arrendatorer af militieboställen* och *åt militärindelningshafvare på gammal stat* för dem förut från en del af boställskassornas medel tillkommande ränteafkomst 4,800 kronor och till *militieboställskassan* 17,000 kronor;

att åt sekreteraren hos Kammarkollegium *Carl Johan Hassel* och notarien derstädes *Carl Edvard Ljungberg* må å allmänna indragningsstaten uppföras årliga pensioner, för den förre af 1,700 och för den senare af 1,600 kronor, att jemte de pensioner från Civilstatens pensionsinrättning, hvartill de efter erlagda retroaktivafgifter blifva berättigade, utgörande för Hassel 1,800 kronor och för Ljungberg

1,200 kronor, utgå från och med månaden näst efter den, hvarunder afsked ur rikets tjenst varder dem beviljadt;

att för kanslisten hos Kammarkollegium *Johan Fredrik Platin* må å allmänna indragningsstaten uppföras ett mot hans nuvarande ordinarie lön svarande belopp af 1,000 kronor, att från och med år 1881 årligen till honom utgå, dock att, derest Platin framdeles skulle blifva till helsan förbättrad och erhålla anställning å rikets stat, det å indragningsstaten för honom uppförda anslag skall minskas med ett belopp, svarande mot den nya aflöningen, eller, om denna uppgår till samma eller högre belopp, upphöra att utgå;

att intendenten vid nationalmusei konstafdelning professoren *Johan Christofer Boklund* må från och med den dag, då den nya aflöningsstaten för Nationalmuseum varder tillämpad, så länge Boklund förrättar konservatorstjenst derstädes, ega att, utöfver det för denna tjenst bestämda arfvode, på allmänna indragningsstaten uppbära ett årligt belopp af 1,300 kronor;

att adjunkten vid högre allmänna läroverket i Göteborg *Carl Otto Bredberg* må från och med månaden näst efter den, då afsked varder honom beviljadt, å allmänna indragningsstaten uppföras till åtnjutande af årlig pension å 2,000 kronor;

att teckningsläraren vid allmänna läroverket i Norrköping *Jöns Adolf Båth* må från och med månaden näst efter den, hvarunder afsked varder honom beviljadt, å allmänna indragningsstaten åtnjuta en årlig pension af 1,000 kronor;

att gymnastikläraren vid högre allmänna läroverket i Göteborg, *Carl Martin Edholm* må erhålla rätt till pension å allmänna indragningsstaten till belopp af 1,125 kronor, att årligen utgå från och med månaden näst efter den, hvari afsked varder honom beviljadt;

att för aflidne intendenten vid naturhistoriska riksmuseum, professoren Carl Ståls enka, *Jenny Margareta Stål*, född *Wall*, må å allmänna indragningsstaten beviljas en årlig pension till belopp af 800 kronor, att af henne åtnjutas från och med innevarande års början, så länge hon uti sitt nuvarande enkestånd förblifver;

att föreståndarinnan för den så kallade tysta skolan i Stockholm, *Johanna Berglind*, må undfå rätt att å allmänna indragningsstaten uppbära pension till belopp af 500 kronor årligen från och med månaden näst efter den, då hon varder från nämnde befattning entledigad; samt

att ett belopp af 500 kronor årligen må uppföras å allmänna indragningsstaten att från och med nästlidne April månad såsom pension utgå till framlidne Director Musices vid Upsala universitet, professoren

Jacob Axel Josephsons enka *Lotten Josephson*, född *Piscator*, så länge hon lefver ogift.

6:o. Af Eders Kongl. Maj:t är jemväl uti en den 16 sistlidne Januari till Riksdagen aflåten nådig proposition föreslaget, att för framlidne Fältläkaren i armén, f. d. Regementsläkaren vid Dalregementet Carl Jakob Wettergrens enka *Henrika Amanda Wettergren*, född *Örn*, måtte å allmänna indragningsstaten uppföras en årlig pension af 400 kronor, att af henne från innevarande års början under hennes återstående lifstid åtnjutas; men denna nådiga framställning har icke vunnit Riksdagens bifall.

7:o. Vid 1875 års lönereglering för armén bestämdes, på sätt i statsrådsprotokollet blifvit omförmäldt, att *regementsskrifvaretjensterna* skulle indragas efter 1876 års ingång, der sådant pröfvades kunna ske, samt regementsskrifvarne, så länge de i tjensten qvarstode, bibehålla sin dåvarande aflöning, dock att vid den indelta armén dels regementsskrifvarne egde att, såsom ersättning för mistad uppbördsprovision, från och med det år, då deras befattning med uppbörden upphörde, åtnjuta ett belopp, motsvarande medeltalet af hvad provisionen för de sista fem årens verkliga uppbörd utgjort, dels ock de regementsskrifvare, som å sina befattningar innehade konstitutorial eller förordnanden af senare datum än den 8 April 1862, erhölle i ersättning för förlorade indelta löneförmåner medelbeloppet af dessa förmåner under de fem åren 1871—1875. — Då, vid öfverlemnande till statsverket af indelta arméns aflöningstillgångar, den största delen af regementsskrifvarnes göromål vid indelta armén komme att upphöra, förklarade 1877 års Riksdag, uppå Eders Kongl. Maj:ts förslag, de af ifrågavarande regementsskrifvare, hvilka blifvit tillsatta före den 4 Juni 1868, berättigade, att efter ingången af år 1878 å indragningsstat öfverflyttas med pension, motsvarande de af dem under år 1877 åtnjutna aflöningsförmåner, hvarvid afkastningen af bostället skulle beräknas efter det arrende, statsverket komme att af detsamma vid öfvertagandet erhålla; och skulle denna pension tills vidare utgå från besparingarne å anslaget till indelta arméns befälsaflöning. Dåvarande Chefen för Landtförsvarsdepartementet hade nemligen uti sitt underdåniga anförande till statsrådsprotokollet den 15 December 1875 angående öfverlemnande till statsverket af arméns indelta aflöningstillgångar förklarat sig anse, att, så länge underofficersboställen finge för arméns aflöning disponeras, ifrågavarande indragningsstatspensioner kunde från nämnda besparingar bestridas, hvarföre först sedermera allmänna indragningsstaten behöfde med denna utgift betungas, hvilken af Eders Kongl. Maj:t gillade

mening legat till grund för Eders Kongl. Maj:ts nådiga förslag i ämnet.

Då indelta arméns underofficerare — hvilka med undantag af det fåtal, som innehade indelning enligt fullmakt, äldre än den 8 April 1862, vid midfastan år 1881 afginge från sina boställen — vid sagda års ingång tillträdde sina å nya aflöningsstaterna uppförda löneförmåner och således den källa till besparingar, från hvilken meranämnda indragningsstatspensioner ansetts kunna tills vidare utgå, då komme att utsina, borde beloppet af sagda pensioner, hvilket af Eders Kongl. Maj:t under den 21 November sistlidet år blifvit fastställdt och, med undantag af några mindre poster, hvilka ännu ej kunnat till siffran fullt bestämmas, sammanlagdt uppginge till 87,872 kronor 90 öre, från början af den statsregleringsperiod, hvarom nu vore fråga, från andra statsmedel utgå; och har Eders Kongl. Maj:t derföre föreslagit, att pensionerna för de regementsskrifvare, hvilka jemlikt Eders Kongl. Maj:ts med Riksdagen fattade nådiga beslut innehade indragningsstatspension, motsvarande de af dem under året 1877 åtnjutna aflöningsförmåner, måtte från ingången af år 1881 få utgå från allmänna indragningsstaten.

Vid förevarande nådiga framställning har Riksdagen icke funnit anledning till annan erinran, än att, då åtskilliga af indelta arméns underofficerare, nemligen de, som innehafva indelning enligt fullmakt, äldre än den 8 April 1862, äfven efter midfastan år 1881 komma att bibehålla sina boställen, samt alltså fortfarande tills vidare någon, om än jemförelsevis obetydlig, besparing å anslaget till indelta arméns befälsaflöning kommer att derigenom uppstå, denna tillgång torde böra i första rummet användas till bestridande af regementsskrifvarnes pensionering samt endast återstoden utgå från allmänna indragningsstaten.

Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning har alltså på det sätt af Riksdagen bifallits, att pensionerna för de regementsskrifvare, hvilka, jemlikt Eders Kongl. Maj:ts med Riksdagen fattade beslut, innehafva indragningsstatspension, motsvarande de af dem under året 1877 åtnjutna aflöningsförmåner, må från ingången af år 1881 få utgå från allmänna indragningsstaten, i den mån tillgång dertill icke förefinnes genom besparingar, som å anslaget till indelta arméns befälsaflöning uppstå derigenom, att underofficersboställen fortfarande för aflöningen disponeras.

8:o. Till understöd åt ännu qvarlefvande, i behof stadde *landtvärnsmän* har Eders Kongl. Maj:t föreslagit Riksdagen att för år 1881 å allmänna indragningsstaten anvisa 10,000 kronor med vilkor att un-

derstödsbeloppen icke finge öfverstiga 150 kronor för hvarje landtvärnsman.

På sätt i statsrådsprotokollet blifvit antydt, medgaf sist församlade Riksdag att understöd åt landtvärnsmän finge för innevarande år utgå med högst 150 kronor. Då emellertid, i den mån det för ändamålet uppförda anslagsbeloppet dertill lemnar tillgång, fortfarande någon förhöjning i dessa understödsbelopp synts vara af behof påkalladt, samt understödstagarnes antal, hvilket vid början af år 1878 ännu utgjorde 127, vid tiden för senaste Riksdag nedgått till 94 och nu ytterligare minskats till 72, hvadan alltså för nästa år anslaget synts komma att medgifva en höjning af understödsbeloppen, har till understöd åt ännu qvarlefvande, i behof stadde landtvärnsmän för år 1881 å allmänna indragningsstaten anvisats 10,000 kronor, med vilkor att understödsbeloppen icke öfverstiga 200 kronor för hvarje landtvärnsman.

9:o. Eders Kongl. Maj:t har vidare föreslagit Riksdagen att bevilja den förändring uti nu gällande stadganden beträffande *Andre landtmätares* och *Kommissionslandtmätares* pensionering, *att* sådan tjensteman, hvilken tjenat minst trettio och under sammanräknade tjugofem år varit anställd vid General-landtmäterikontoret eller såsom storskiftes- eller afvittringslandtmätare, vice kommissionslandtmätare, kommissionslandtmätare eller andre landtmätare, måtte vid afskedstagandet, om han tillika uppnått en ålder af sextio år, uppföras till pension å allmänna indragningsstaten, dock att pension icke måtte tillgodokomma kommissionslandtmätare, hvilken antingen icke af Eders Kongl. Maj:t pröfvades hafva, så vidt på honom berott, under nämnda 25 år varit såsom landtmäteritjensteman verksam, eller ock fortfore att tjenstgöra såsom storskiftes- eller afvittringslandtmätare eller såsom sådan fått pension å allmänna indragningsstaten sig tillagd; samt *att* för andre landtmätare, och kommissionslandtmätare, hvilka med pension afginge, pensionsbeloppet måtte bestämmas för fyratioåtta till 1,600 kronor för hvarje, och för de öfriga till 900 kronor, dock med rättighet för dessa att i den ordning, de undfått nådigt afsked, i mån af äldres afgång, uppföras till erhållande af det högre pensionsbeloppet.

Denna nådiga framställning har icke vunnit Riksdagens bifall.

10:o. Sedan Länsmannen i Walbo distrikt af Gefleborgs län *Carl Anton Engvall* hos Eders Kongl. Maj:t gjort underdånig ansökning i fråga om beredande af pension åt honom, har Eders Kongl. Maj:t, med afseende å hvad i ärendet förekommit och med hänsyn särskildt dertill att, derest Engvall komme att från sin innehafvande länsmanstjenst afgå, den i nådigt bref den 7 December 1877, angående reglering af länsmansdistriktsindelningen i Gefleborgs län, föreskrifna förening af

Hille och Valbo länsmansdistrikt kunde genomföras, enär nuvarande länsmannen i Hille distrikt förklarat sig villig att utan vidare godtgörelse öfvertaga länsmansbefattningen jemväl i Walbo distrikt, föreslagit Riksdagen, att Länsmannen Engvall måtte från och med månaden näst efter den, hvari han med pension ur Civilstatens pensionsinrättning från tjensten afginge, under sin återstående lifstid från allmänna indragningsstaten åtnjuta understöd till belopp, motsvarande skilnaden mellan nämnda pension och hans nu innehafvande lön utan ålderstillägg, eller 300 kronor årligen.

Enligt hvad Riksdagen inhemtat, har Eders Kongl. Maj:t emellertid under den 6 Februari innevarande år på justitiedepartementets föredragning, i sammanhang med meddelande af beslut i fråga om förändrad reglering i judicielt hänseende af Öster Fernebo, Årsunda och Högbo socknar i Gestrikland, med ändring af det den 7 December 1877 fattade beslutet angående förändrad reglering af länsmansdistrikten inom Gefleborgs län, förordnat, bland annat, att Walbo och Högbo socknar skola förenas till ett samt Hille och Hamrånge socknar likaledes till ett länsmansdistrikt.

Då alltså Walbo distrikt icke kommer att förenas med Hille, utan med Högbo länsmansdistrikt, samt ovisst är, huruvida länsmannen i det sistnämnda är villig att utan särskild godtgörelse öfvertaga länsmansbefattningen jemväl i Walbo distrikt, har vid det förhållande, att ett hufvudsakligt skäl för beviljande af den nu äskade pensionen skulle vara, att derigenom en länsmanslön skulle blifva tillgänglig att användas till aflöning af länsman i något nybildadt distrikt, Riksdagens bifall till förevarande nådiga framställning synts böra lemnas endast under vilkor, att Walbo distrikt blifver med annat länsmansdistrikt förenadt, samt att derigenom en länsmanslön blifver för annat distrikt tillgänglig.

På grund af hvad sålunda förekommit och anförts, har den för Länsmannen Carl Anton Engvall äskade fyllnadspension, 300 kronor, af Riksdagen beviljats under vilkor, att Walbo distrikt blifver med annat länsmansdistrikt förenadt, samt att på sådant sätt en länsmanslön blifver tillgänglig för att, enligt Riksdagens lemnade medgifvande, af Eders Kongl. Maj:t disponeras för genomförande af förändrad länsmansdistriktsindelning inom Gefleborgs eller annat län.

11:o. Eders Kongl. Maj:t har vidare föreslagit, att åt medicine kandidaten Gerhard Nilsson måtte på allmänna indragningsstaten uppföras en årlig pension af 800 kronor, att från och med innevarande år under hans återstående lifstid utgå.

Utaf statsrådsprotokollet har inhemtats att, då Nilsson under

tjenstgöring såsom extra läkare inom Visby provincialläkaredistrikt skulle den 15 Maj 1878 från Visby resa till landet på sjukbesök, vagnen genom körsvennens vårdslöshet stjelpt, samt att Nilsson genom denna olyckshändelse icke blott förlorat synen å venstra ögat, utan äfven genom den skada, som detta öga undergått, en ganska stor del af både synskärpan och arbetsförmågan å det högra, till följd hvaraf icke blott hans nyss började bana såsom läkare blifvit afbruten, utan han derjemte antagligen blefve urståndsatt att genom annat arbete förtjena nödtorftigt lefnadsuppehälle.

Då emellertid, enligt hvad Riksdagen inhemtat, kandidaten Nilsson under nästlidet års sommar haft Medicinalstyrelsens förordnande att uppehålla sjukvården inom Lysekils distrikt, dervid han äfven haft anställning såsom badläkare vid en inom orten belägen badanstalt, har den inskränkning, han i sin arbetsförmåga genom omförmälda olyckshändelse lidit, synts ej vara af den svåra beskaffenhet, att den bör med nödvändighet påkalla understöd från statsverkets sida; och har derföre den för medicine kandidaten Gerhard Nilsson äskade årliga pension icke blifvit af Riksdagen beviljad.

12:o. I anledning af derom inom Riksdagen väckt förslag har Riksdagen tillagt f. d. Rektorn vid Stockholms Lyceum, Filosofie Doktorn *Carl Johan Bohman* rättighet att under sin återstående lifstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension af 2,000 kronor, att utgå från början af år 1881.

13:o. Jemväl i anledning af inom Riksdagen väckt förslag har Riksdagen åt litteratören *Pehr Thomasson* under hans återstående lifstid anslagit ett årligt understöd af 1,200 kronor.

14:o. Vidare har Riksdagen, på sätt i särskilda underdåniga skrifvelser af den 21 och den 28 nästlidne April är vordet anmäldt, *dels* anvisat ett belopp af 18,500 kronor, att årligen från och med den dag, f. d. Statsministern Friherre *L. De Geer* icke längre uppbure statsministerslönen, till honom under hans återstående lifstid af allmänna indragningsstaten utgå, *dels* anvisat åt Intendenten vid naturhistoriska Riksmuseum, Professoren, Friherre *A. E. Nordenskiöld* och Kaptenen i Kongl. Flottan *A. A. L. Palander* ett årligt anslag af 4,000 kronor för dem hvardera, att från och med år 1881 under deras återstående lifstid utgå från samma stat; *dels ock* stält till Eders Kongl. Maj:ts förfogande på extra stat för år 1881 ett belopp af 50,000 kronor, att af Eders Kongl. Maj:t användas till lämpliga belöningar åt öfrige deltagare i den med ångaren »Vega» fullbordade kringseglingen af Asien

15:o. Då riksmarkegångspriset å spanmål åren 1877—1879 utgjort i medeltal 2 kronor 35 öre för kubikfoten, motsvarande 14 kronor 85 öre för tunnan, eller 4 kronor 35 öre utöfver det värde, 10 kronor 50 öre, för tunnan, hvartill spanmålen vid 1840—1841 års statsreglering beräknades, har Eders Kongl. Maj:t föreslagit, att den lönefyllnad, hvarom, jemlikt då stadgade grunder, de embets- och tjenstemän m. fl., som före vidtagandet af berörda statsreglering tillträdt och ännu bibehålla *löner med derunder beräknad spanmål*, äro försäkrade, måtte af Riksdagen efter nämnda prisskilnad, 4 kronor 35 öre, bestämmas till utgående från allmänna indragningsstaten.

Hvad Eders Kongl. Maj:t sålunda föreslagit har Riksdagen bifallit.

16:o. Med afseende derå att, jemte äskade nya pensioner, hvilka kunde antagas blifva uppvägda af de besparingar, som genom äldre pensionstagares afgång uppkomma, till utgående från allmänna indragningsstaten föreslagits åtskilliga utgifter, för hvilka medel förut varit under andra hufvudtitlar anvisade, har Eders Kongl. Maj:t funnit förslagsanslaget till nämnda stat böra ökas med ett nämnda utgifter motsvarande belopp, som för vinnande af jemn slutsumma ansetts kunna bestämmas till 29,928 kronor; och har Eders Kongl. Maj:t fördenskull föreslagit, att, med tillägg af berörda belopp, *anslaget till allmänna indragningsstaten* måtte, med iakttagande af den förändrade uppställning i riksstaten, som blifvit följd vid de öfriga hufvudtitlarne, samt med inberäkning af den förut på Fjerde hufvudtiteln uppförda ersättning för upphörd dagsverksskyldighet till kungsgårdarne Lilla Bjurum och Beckaskog, beräknas sålunda:

anvisning i kontant, förslagsanslag,	kronor	987,503: —,
indelning och dermed jemförlig anvisning,		
på förslag:		
friheter	»	75: —,
ersättningar	»	6,400: —,
	summa kronor	993,978: —.

och har Riksdagen härtill lemnat bifall.

17:o. Slutligen har, i öfverensstämmelse med Eders Kongl. Maj:ts i ämnet gjorda framställning, Riksdagen *så väl* å extra stat för år 1881 anvisat ett kreditiv af 900,000 kronor, att användas dels till upprätthållande af arméns pensionskassas egen pensionering med nu fastställda pensionsbelopp — mot skyldighet för pensionskassan att afstå det för året densamma tillkommande förhöjda vederlag för de

till statsverket indragna rusthållsafgifterna — dels till fyllnadspensioner i enlighet med de af Riksdagen godkända grunder för sådana pensioners utgående, *som ock* medgifvit att hvad af de till pensioneringen under innevarande år anslagna medel kan blifva oanvändt må för det kommande årets pensionering användas.

Riksdagen framhärdar etc.

Stockholm den 14 Maj 1880.

Bil. Litt. A.

Allmänna indragningsstaten.

Ny anvisning.	Kronor.	ö.
Vaktkonstapeln vid kronohäktet i Kongsbacka Johannes Larsson, pension	400	—
Förre förrådsdrängarne vid Göteborgs utredningsförråd Hans Jonsson och Elias Svensson, pensioner hvardera à 300 kronor	600	—
Kaptenen vid generalstaben Jacob Wilhelm Schartaus enka, Anna Charlotta Servais, pension	400	—
Regementsläkaren vid Nerikes regemente M. Lagerlöf, pension	2,200	—
Till understöd åt ännu qvarlefvande, i behof stadde landtvärnsmän	10,000	—
Kommendören Axel Adlersparres enka, Karin Sophie Leijonhufvud, pension	1,000	—
Generaldirektören Ludvig Berckhan Falkman, fyllnadspension	1,600	—
Landshöfdingen J. G. S. de Marés enka, Augusta Ahlgren, och de 5 af barnen, hvilka icke uppnått 18 års ålder, pension	1,500	—
Häradsskrifvaren i Kinnevalds och Norrvidinge härads fögderi af Kronobergs län Carl Gustaf Eriksson, fyllnadspension	800	—
Geologen vid Sveriges geologiska undersökning Gustaf David Wilhelm Hummels enka, Wilhelmina Cordts, pension	400	—
Konungens fogat Wilhelm von Schoultz, pension	4,500	—
Aktuarien vid Öfverståthållareembetets kansli Carl Georgii, pension	3,000	—
Kammarskrifvaren vid Öfverståthållareembetets kansli, Carl Adolf Hafverberg, aflöningsersättning	600	—
Notarien vid Öfverståthållareembetets kansli Adolf Jacob Lagercrantz, sportelersättning	1,480	—
Notarien vid Öfverståthållareembetets kansli Christian Axel Weinberg, sportelersättning	1,480	—
Länsmannen i Walbo distrikt af Gefleborgs län Carl Anton Engvall, fyllnadspension	300	—
Transport	30,260	—

	Kronor.	ö.
Transport	30,260	—
Chefen i östra väg- och vattenbyggnadsdistriktet Carl Axel Grafströms enka, Cecilia Holmström, pension	1,000	—
Sekreteraren hos Kammarkollegium Carl Johan Hassell, fyllnadspension	1,700	—
Notarien hos d:o Carl Edvard Ljungberg, d:o	1,600	—
Kanslisten hos d:o Johan Fredrik Platin, aflönings-ersättning	1,000	—
Intendenten vid Nationalmusei konstafdelning Johan Christoffer Boklund, arfvode	1,300	—
Adjunkten vid högre allmänna läroverket i Göteborg Carl Otto Bredberg, pension	2,000	—
Teckningsläraren vid allmänna läroverket i Norrköping Jöns Adolf Båth, pension	1,000	—
Gymnastikläraren vid högre allmänna läroverket i Göteborg Carl Martin Edholm, pension	1,125	—
Intendenten vid Naturhistoriska riksmuseum Carl Ståls enka, Jenny Margareta Wall, pension	800	—
Föreståndarinnan för den så kallade Tysta skolan i Stockholm, Johanna Berglind, pension	500	—
Director musices vid Upsala Universitet Jacob Axel Josephsons enka, Lotten Piscator, pension	500	—
F. d. rektorn vid Stockholms lyceum Carl Johan Bohman, pension	2,000	—
Litteratören Pehr Thomasson, pension	1,200	—
F. d. statsministern Friherre L. De Geer, statspension	18,500	—
Intendenten vid Naturhistoriska riksmuseum A. E. Nordenskiöld dito	4,000	—
Kaptenen vid kongl. flottan A. A. L. Palander, dito	4,000	—
Summa	72,485	—

Bil. Litt. B.

Bil.

Ordinarie anslagen under

Pensions- och

A. Pensions-

Civilstatens pensionskassa:

Pensionsstaten för civila embets- och tjenstemän ... ...
Dito för deras enkor och omyndiga barn ... ...
Ersättning för mistade löneinnehållningar ... ...
Ökas till närmast högre krontal med ... ...
Ersättning för nådårs- och begrafningshjelpsbesparingar ... ...
För pensionering af kommissionslandtmätare jemte deras enkor och barn ... ...
För d:o af tjenstemän och betjente vid skogsstaten och skogsskolorna ... ...
För d:o af föreståndare, lärare och betjente vid tekniska högskolan ... ...

Arméns pensionskassa:

Pensionsstaten för militäre embets- och tjenstemäns samt underofficerares enkor och barn...
Ersättningar för mistade löneinnehållningar ... ...
Ökas till närmast högre krontal med ... ...
Ersättningar för nådårs- och begrafningshjelpsbesparingar... ... ...
Vadstena krigsmanshuskassa ... ...

Litt. B.

riksstatens Nionde hufvudtitel.

			Anvisning i kontant.		Indelning och dermed jemförlig anvisning, *på förslag.*				Summa.	
					Friheter.		Ersättningar.			
			Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.
Indragningsstaterna.										
staten.										
... ...		37,500: —								
... ...		45,000: —								
... ...	2,245: 50.									
... ...	—— 50.	2,246: —								
... ...		6,540: —								
... ...		7,200: —								
... ...		9,000: —								
... ...		3,500: —	110,986	—	— —	—	— —	—	110,986	—
... ...		50,000: —								
... ...	4,639: 50.									
... ...	—— 50.	4,640: —								
... ...		28,080: —	82,720	—	— —	—	— —	—	82,720	—
... ...			244,025	—	— —	—	— —	—	244,025	—
		Transport	437,731	—	— —	—	— —	—	437,731	—

Amiralitetskrigsmanskassan:
Ersättning för mistade inkomster:
Till pensionsfonden ... ...
„ gratialfonden ... ...
Till pensionering af flottans befäl och underbefäl med vederlikar, *förslagsanslag* ... ...
„ d:o af flottans och lotsverkets gemenskap, (deraf högst kronor 9,030 till den för dag- och handtverksstaterna inrättade invalidstat,) *förslagsanslag* ... ...
Invalidhusfonden ... ...
För blesserade öfver- och underofficerare, *reservationsanslag* ... ...
Bidrag till handelsflottans pensionsanstalt, att af tullmedlen direkt utgå, *förslagsanslag* ... ...
Bidrag till pensionering af lärares vid allmänna läroverk, pedagogier och seminarier, enkor och
Tillkommer: För föreståndares och lektorers vid de tekniska elementarskolorna i riket samt Göteborg enkor och barn ... ...
Bidrag till folkskolelärares pensionering ... ...
Bidrag till folkskolelärarnes enke- och pupillkassa ... ...
Bidrag till Kongl. teaterns pensionskassor ... ...

B. **Allmänna**

Till diverse föremål, *förslagsanslag.*
Anvisningarne enligt nu gällande riksstat ... ...
Ökas: dels genom omföring från Fjerde hufvudtitelns anslag: "kavalleri och infanterirege- (240 + 2,897: 52) ... ...
och dels med de för närvarande å extra stat under Sjunde hufvudtiteln anvisade anslag till inlösen af dagsverksskyldighet från hästhemman i Skåne 4,578 kronor 45 öre, till ersättning åt arrendatorer af militieboställen och åt militärindelningshafvare på gammal stat för dem förut från en del af boställskassornas medel tillkommande ränteafkomst 4,800 kronor och till militieboställskassan 17,000 kronor, eller tillhopa ... ...

Summan upptages sålunda:
Anvisning i kontant, *förslagsanslag,* ... ...
Friheter ... ...
Ersättningar ... ...

		Anvisning i kontant.		Indelning och dermed jemförlig anvisning, *på förslag.*				Summa.	
				Friheter.		Ersättningar.			
		Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.
Transport		437,731	—	— —	—	— —	—	437,731	—
... ... 36,320: —									
... ... 16,650: —	52,970: —								
... ...	100,000: —								
lönare å f. d. timmermans-									
... ...	66,500: —	219,470	—	— —	—	— —	—	219,470	—
... ...		60,350	—	— —	—	— —	—	60,350	—
... ...		5,000	—	— —	—	— —	—	5,000	—
... ...		78,000	—	— —	—	— —	—	78,000	—
barn m. m....	65,000: —								
Chalmerska slöjdskolan i									
... ...	3,471: —	68,471	—	— —	—	— —	—	68,471	—
... ...		355,000	—	— —	—	— —	—	355,000	—
... ...		56,000	—	— —	—	— —	—	56,000	—
.. ..		6,000	—	— —	—	— —	—	6,000	—
	S:gr	1,286,022	—	— —	—	— —	—	1,286,022	—
indragningsstaten.									
... . 958,450: —									
mentena med 3,137: 52.									
26,378: 45. 29,515: 97.	987,965: 97.								
... ...	987,503: —								
... ...	75: —								
... ...	6,400: —	987,503	—	75	—	6,400	—	993,978	
	Summa	2,273,525	—	75	—	6,400	—	2,280,000	—

Bil. Litt. C.

Extra ordinarie anslagen under riksstatens Nionde hufvudtitel.

	Kronor.	ö.
Till upprätthållande af arméns pensionskassas egen pensionering samt till fyllnadspensioner, *kreditiv*	900,000	—
Till belöningar åt deltagare i Vegaexpeditionen	50,000	—
Summa	950,000	—

STOCKHOLM, ISAAC MARCUS' BOKTRYCKERI-AKTIEBOLAG, 1880.